

Greitai augantys hibridinių drebulių želdiniai –
ateities biomasės šaltinis

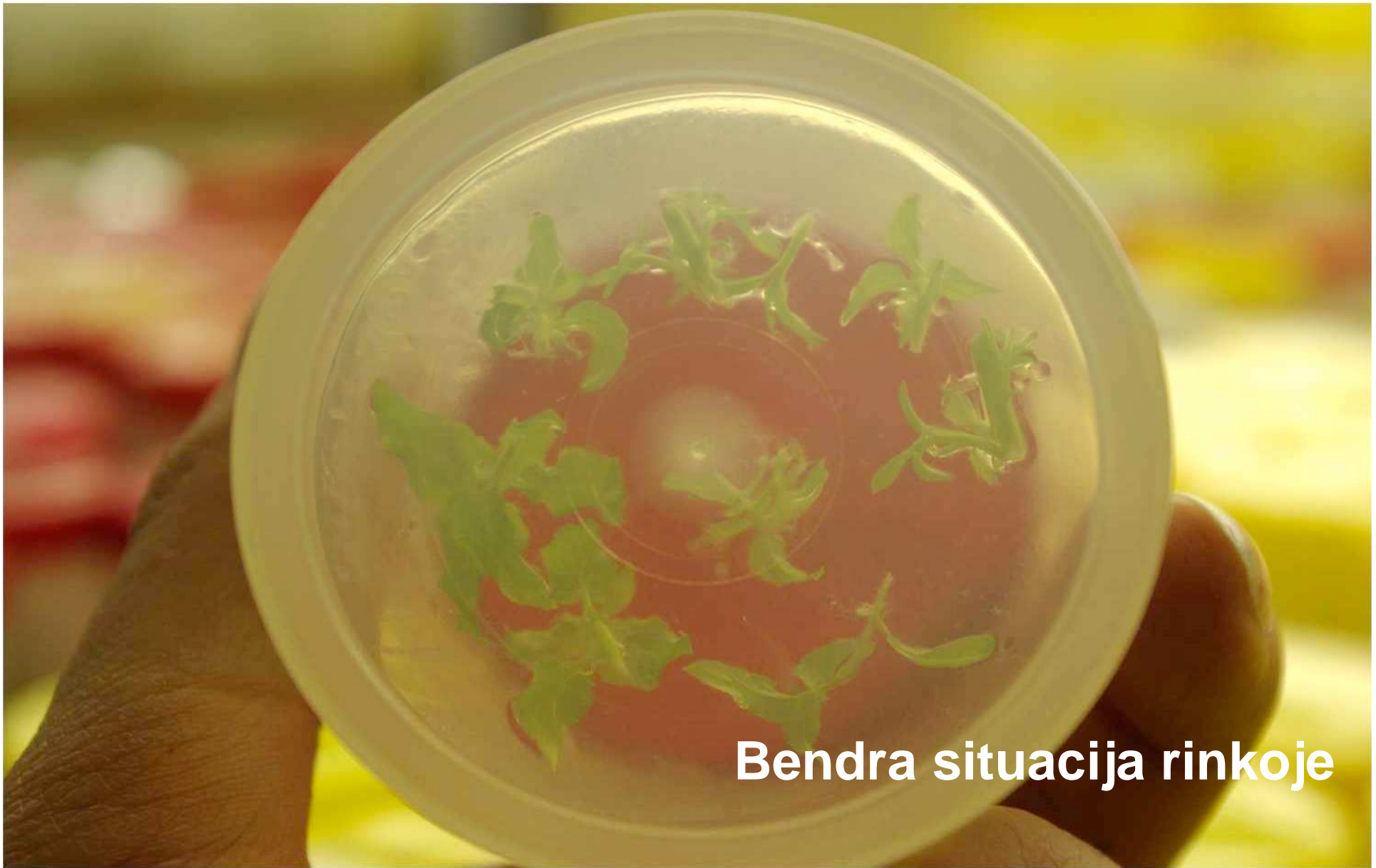
Lietuvos energetikos konferencija, 2013m.

Vilnius

- 📄 **Atsinaujinančios biomasės energetikos plėtra iki 2020 m. pareikalaus ženklų papildomų biomasės išteklių**
- 📄 **Specialios paskirties biomasės želdiniai – plantacijos gali prisidėti prie atsinaujinančios energetikos plėtros**
- 📄 **Hibridinės drebulės plantaciniai želdiniai Lietuvoje galėtų tapti svarbiu nauju biomasės šaltiniu**

Bendra situacija rinkoje

Trumpos apvartos želdiniai Europoje (2012 m.)

	Švedija	12000 ha (žilvičiai)
	Italija	6500 ha (80% tuopos)
	Danija	6000 ha (85% žilvičiai, 15% tuopos)
	Lenkija	6000 ha (žilvičiai)
	Vokietija	5000 ha (70% tuopos, 30% žilvičiai)
	Vengrija	4000 ha (tuopos)
	Airija	3000 ha (žilvičiai)
	Prancūzija	2500 ha (80% tuopos, 20% žilvičiai)
	D. Britanija	2500 ha (žilvičiai)
	Austrija	1000 ha (tuopos)

šaltinis:RISI

4

Investuotojai atranda Europos biomasės plantacijas

Šalis	Investuotojas	Planuojamos apimtys	Kultūra
Lenkija		10000 ha	Tuopos
Vengrija		2000 ha kasmet	Tuopos
Vokietija		4000 ha	Tuopos
Lietuva		2500 ha	Žilvičiai

Situacija Lietuvoje

ŽILVIČIAI

1500 ha

TUOPOS

0 ha

**Hibridinės
drebulės**

3400 ha

**Energetinės
žolės**

0 ha

6

Lėtą energetinių plantacijų plėtrą lemia:

- 📄 Mažesnis patrauklumas lyginant su tradicine žemės ūkio veikla:
  - Mažesnis pelningumas
  - Didelės įveisimo investicijos, pajamos tik po kelerių metų
  - Ūkininkams nežinomas verslas (rinka, prieaugiai, ligos)
- 📄 Ribota infrastruktūra (sodmenys, įveisimo ir derliaus nuėmimo technika, patirtis)
- 📄 Teisinių prielaidų nebuvimas (plantacinių želdinių kaip žemės ūkio veiklai)
- 📄 Teisinės aplinkos nestabilumas

Hibridinių drebulių plantacijos

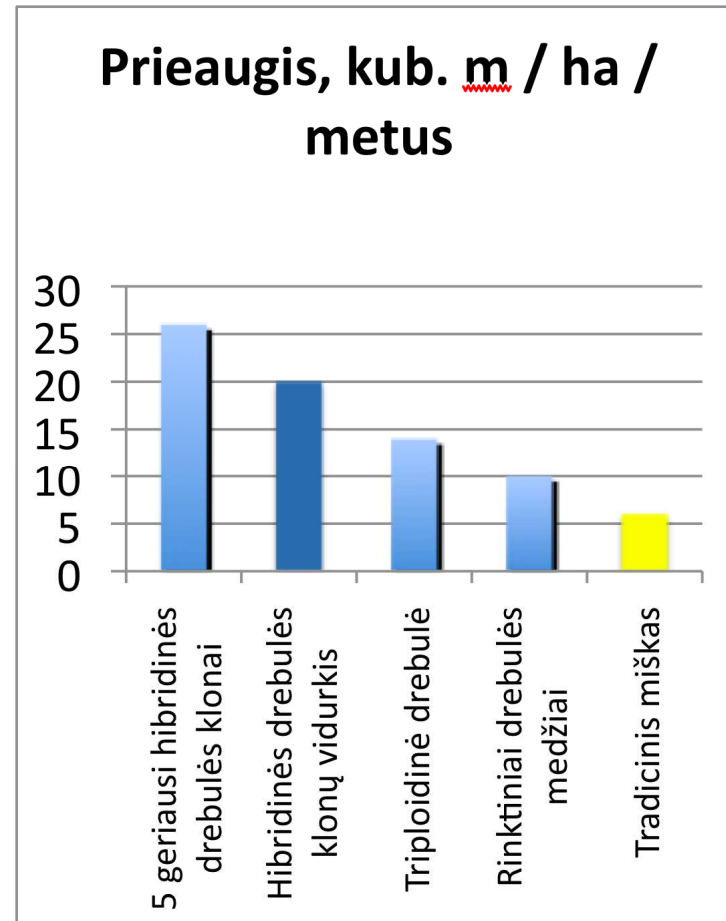

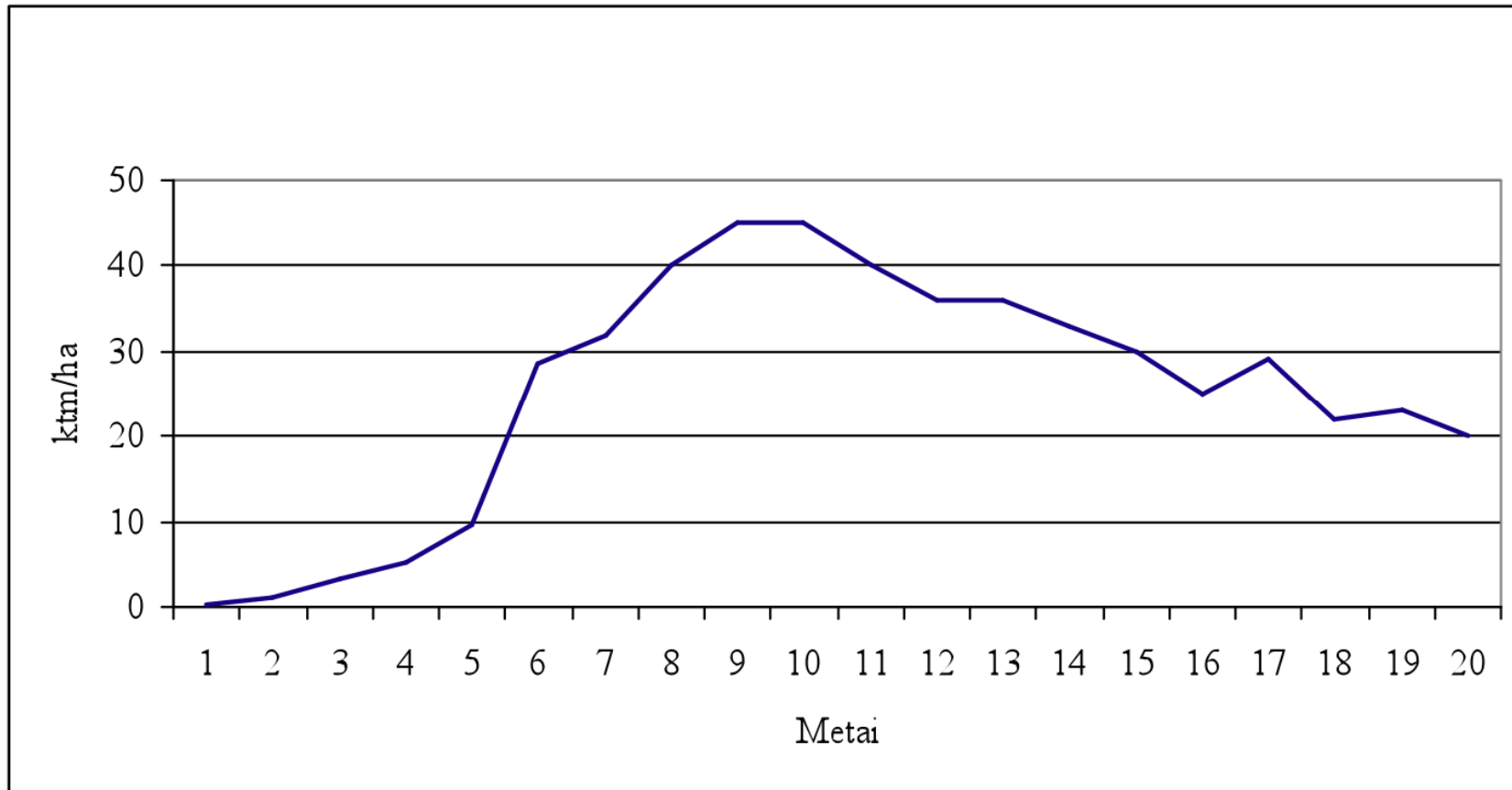
Kodėl hibridinė drebulė?

- ☞ Hibridinė drebulė (*P. tremula* × *P. tremuloides* Michx.) žmogaus sukurtas hibridas kryžminant Europinę drebulę ir Kanadietišką drebulę
- ☞ Tai sparčiausiai auganti (ne GMO) miško medžių rūšis Baltijos ir Skandinavijos regione (rotacija 15-25 metai)
- ☞ Vidutinis stiebų medienos prieaugis siekia 20 kub.m/ha/metus (patvirtinta tyrimų Švedijoje, Suomijoje, Vokietijoje, Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje)

Metinis prieaugis (20 m. rotacija)

Plantacijų įveisimas ir priežiūra

- ☞ Dažniausiai veisiama 1100-1200 sodmenų/ha
- ☞ Rotacija 15-25 metai
- ☞ Veisiama tik žemės ūkio paskirties žemėje
- ☞ Gruntinio vandens auštis svarbesnis nei drelingumas
- ☞ Dirvos paruošimas nesudėtingas
- ☞ Būtina apsauga nuo žvėrių ir pelių
- ☞ Pirmasis-antrasis metai reikalinga priežiūra nuo piktžolių
- ☞ Biomasės prieaugis gali būti padidintas tręšiant nuotekų dumblu
- ☞ Antra-trečia rotacija – virš 100,000 vnt./ha savaiminių atžalų ir spartesnė rotacija

11

Privalumai / trūkumai

Privalumai:

- ☞ Tris kartus didesnis biomasės prieaugis, lyginant su tradiciniais miškais
- ☞ Diversifikuotas panaudojimas
- ☞ Atsparumas šalčiui
- ☞ Stabilus tiekimas, mažesnės sandėliavimo sąnaudos, nereikia specialios kirtimo technikos

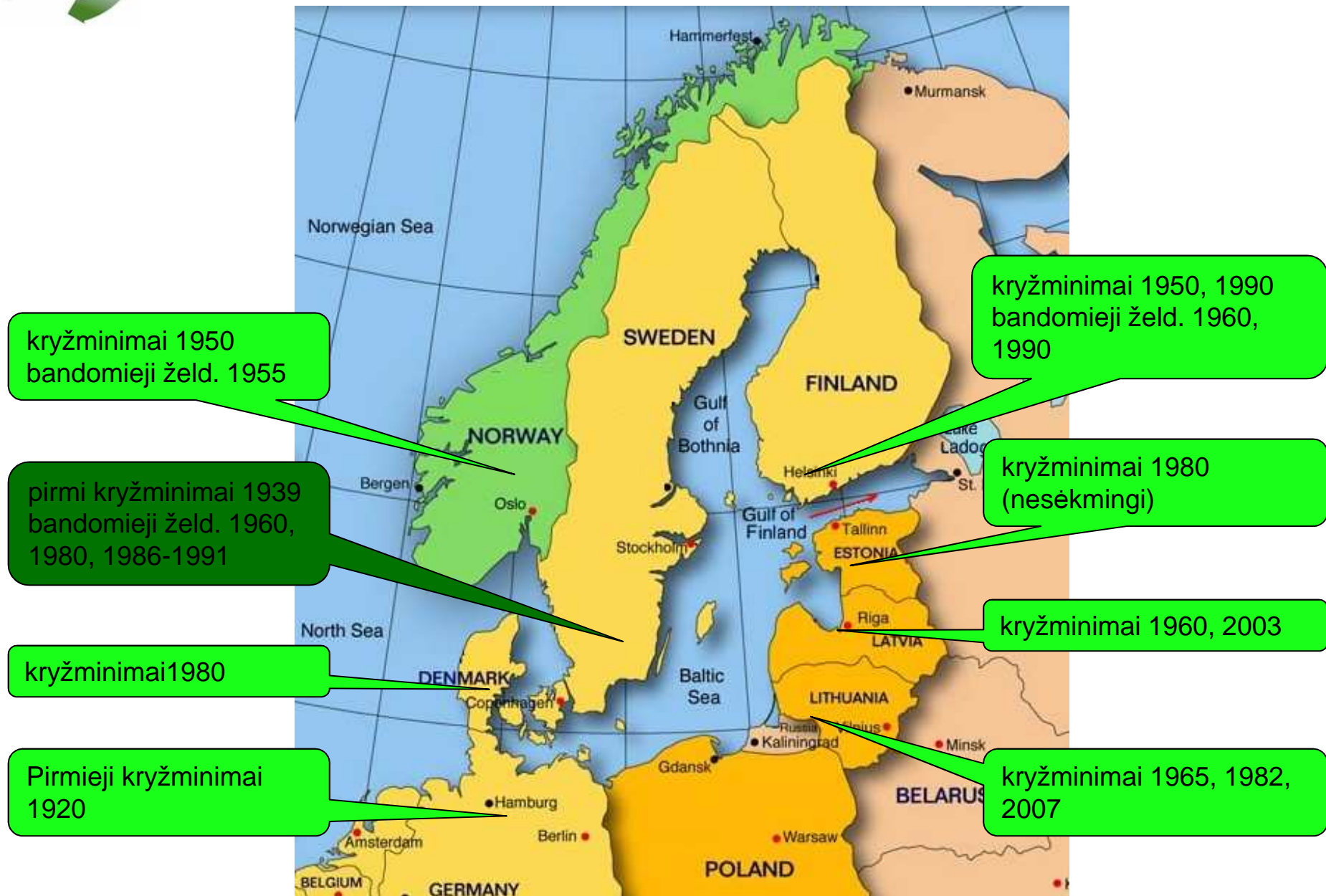
Trūkumai:

- ☞ Sudėtingas ir brangus dauginimas
- ☞ Brangi apsauga nuo žvėrių
- ☞ Mažesnis atsparumas vėjams dėl paviršinės šaknų sistemos

Intensyviausiai tirta rūšis Šiaurės šalyse

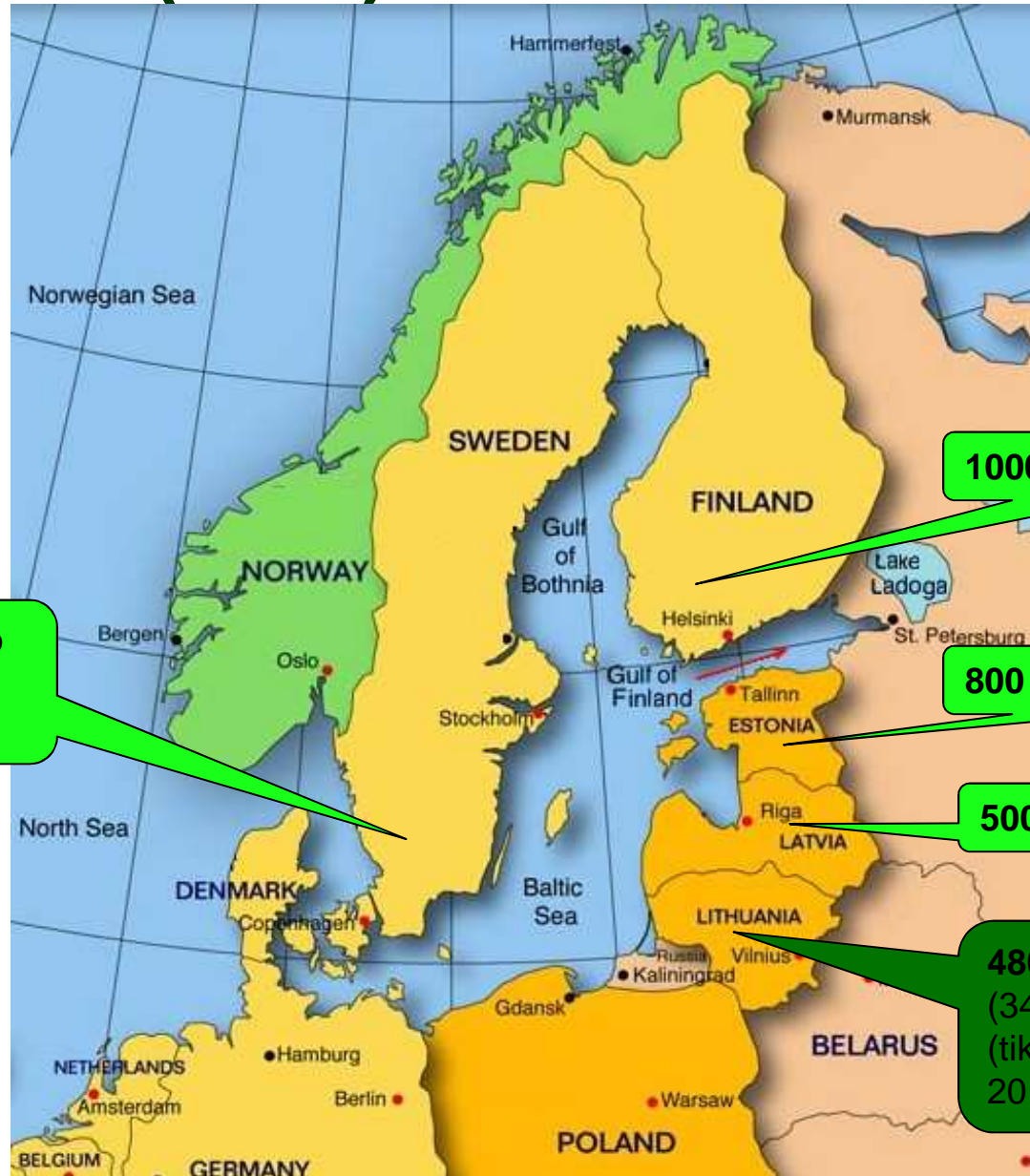

Hibridinės drebulės dauginimo technologija

Hibridinės drebulės želdinių apimtys - 9000 ha (2014)

Plėtra Lietuvoje

Hibridinių drebulių želdinių plėtra:

- 2008 – 75 ha
- 2009 – 175 ha
- 2010 – 786 ha
- 2011 – 469 ha
- 2012 – 1903 ha
- 2013-2014 – 1400 ha (vertinimas)

 Įveistos hibridinės drbulės plantacijos sudarys 0,2% visų miškų plotų, bet patieks 1,4% visos miškų biomasės Lietuvoje

 Kasmet įveisiant po 1000 ha naujų želdinių biomasės pasiūla būtų padidinta 300 tūkst. kub m

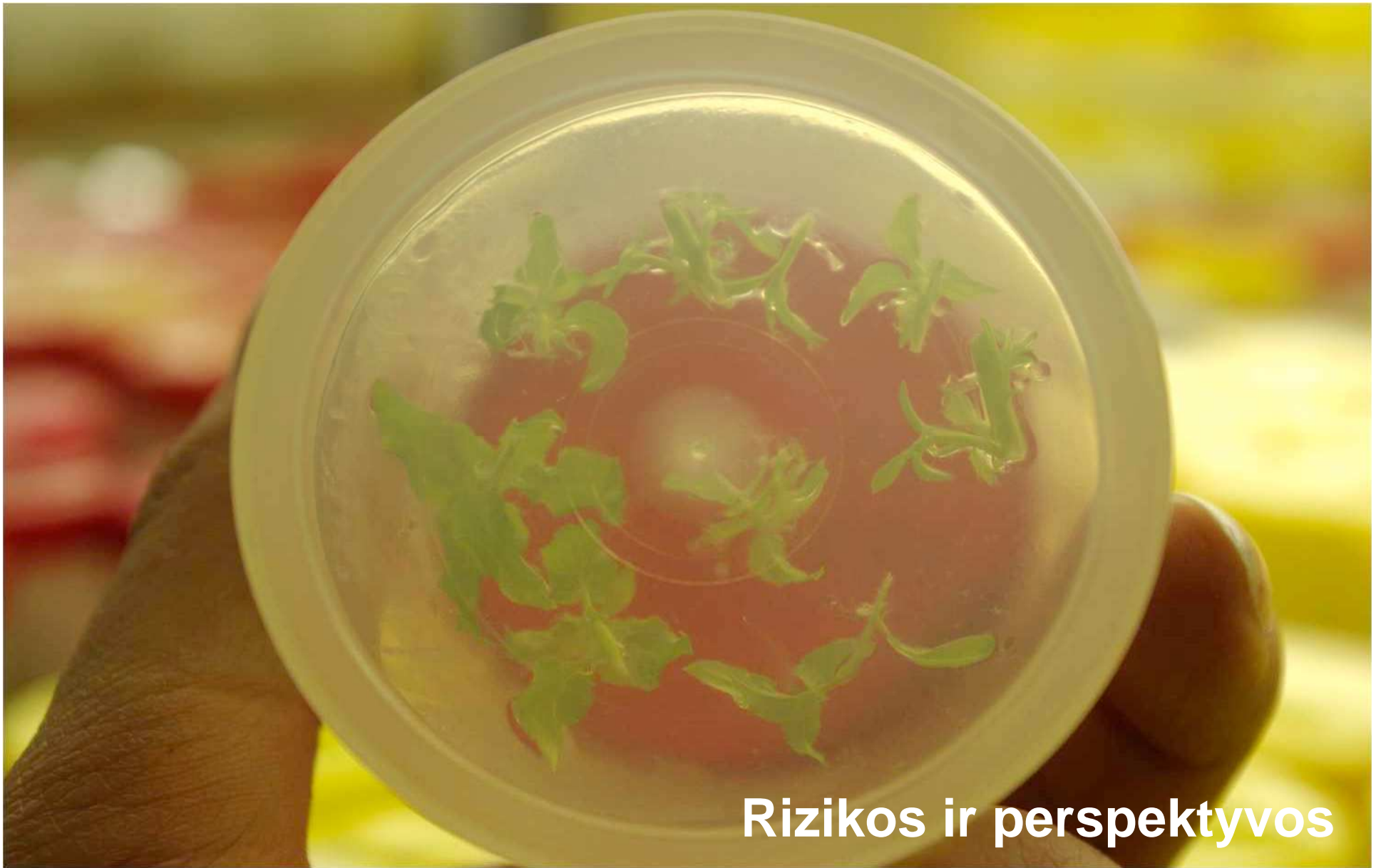
Įveisimas ruduo 2010m. ir vasara 2013m.

**15 metų
Lietuviškos
hibridinės
drebulės klonai
Kauno raj. Ežerėlis,
(tręšta nuotekų
dumblu), 2012**

**10 metų
Suomiški
klonai, Estija,
2011**

Rizikos ir perspektyvos

Tikėtina, kad paklausa rinkoje didės

- 📁 Stiprus medienos pramonės sektorius – baldų sektorius ir medienos drožlių plokščių gamyba
- 📁 Sparti atsinaujinančios biomasės energetikos plėtra – jei energetinis efektyvumas nedidės, iki 2020 m. bus reikalingi papildomi 2 mln. kub m. medienos
- 📁 Naujo žaidėjo – **bioekonomikos** – atsiradimas rinkoje (ypatingas dėmesys naujoms technologijoms perdirbti celiuliozinius augalus, keičiant naftą ir dujas chemijos produktų gamyboje)

20

Rizikos

- 📄 **Teisinių prielaidų nebuvimas** (kodėl neturime želdinių nuo 5 iki 15 metų rotacijos): plantaciniai želdiniai kaip žemės ūkio veikla leidžiama tik iki 5 metų rotacijos – Europoje iki 10-20 metų
- 📄 **Teisinės aplinkos nestabilumas:**
  - 📄 Apribojimas įsigyti daugiau kaip 500 ha žemės atbaidys galimus institucinius ir strateginius investuotojus
- 📄 **Prieštaringa politika:** LR Žemės ūkio ministerija siekia uždrausti miško ir plantacinių želdinių veisimą derlingose žemėse, o LR Aplinkos ministerija priešingai - siekia leisti veisti plantacinius želdinius tik derlingose ir labai derlingose žemėse

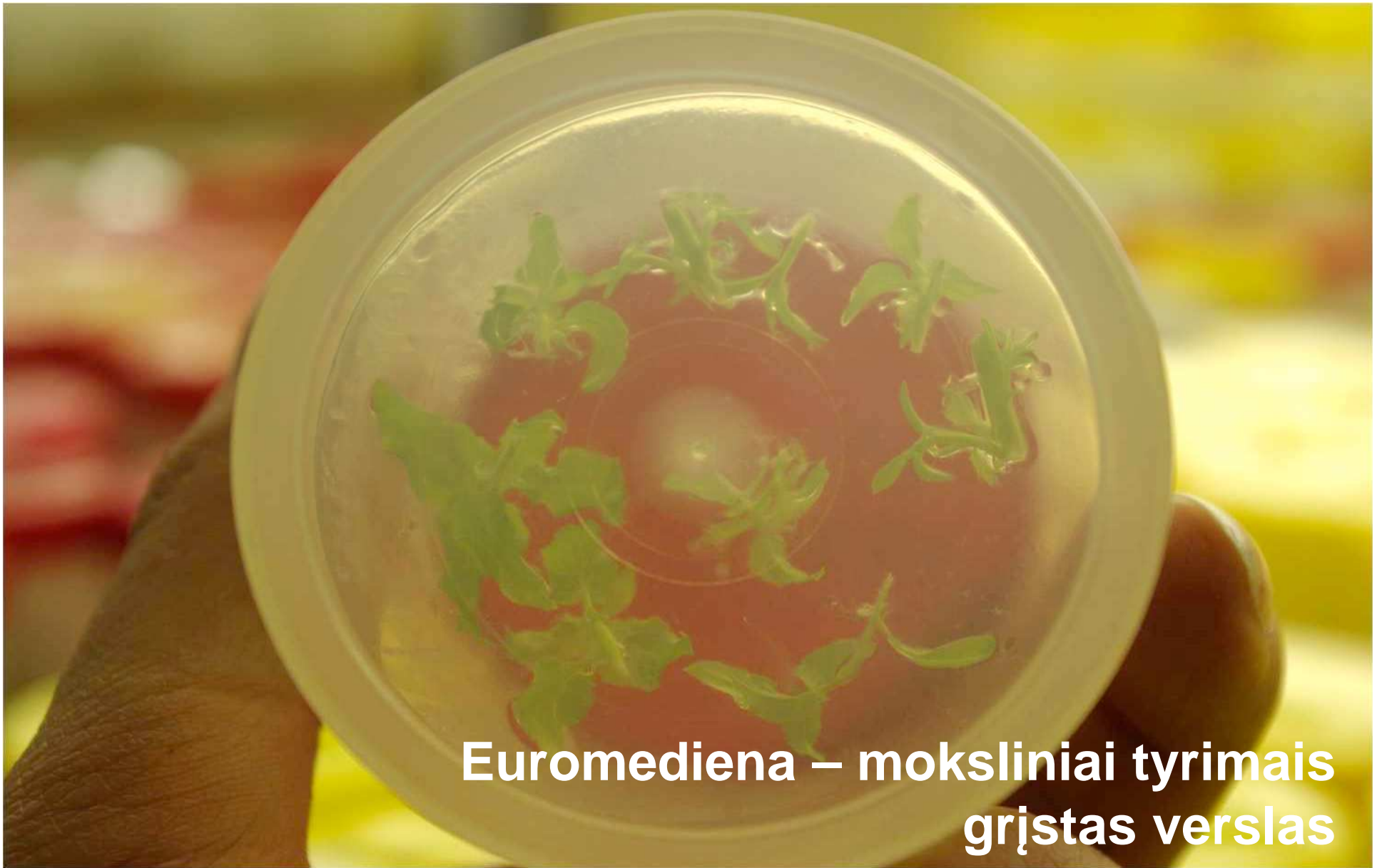
Prielaidos, kad plantaciniai želdiniai taptų svarbiu biomasės šaltiniu

- 📄 **Teisinis apibrėžtumas ir stabilumas**
- 📄 **Žemės plantacijų veisimui prieinamumas**
- 📄 **Sodmenų prieinamumas**
- 📄 **Profesionalus valdymas – pasiekti optimalius biomasės prieaugio rezultatus**
- 📄 **Ilgalaikio finansavimo užtikrinimas**
- 📄 **Finansinė parama**

22

**Euromediena – moksliniai tyrimais
grįstas verslas**

Pagrindinė Euromedienos veikla

Vizija

Mes tikime, kad šiuolaikinės **biotechnologijos** priemonės gali būti ypač efektyviai naudojamos atsinaujinančios energetikos plėtrai ir aplinkos sąlygoms gerinti.

Trys pagrindinės veiklos kryptys

(1) Hibridinių drebulių kloninių plantacijų įveisimas
(2) klimato kaitos mažinimas (3) kitų energetinių želdinių tyrimai ir naujų augalų biotechnologijos produktų kūrimas

Technologija

Šiuolaikinė greitai augančių selekcinė hibridinių drebulių (*Populus tremuloides* x *P. tremula*) ir kitų augalų mikro-dauginimo *in vitro* technologija

Euromediena šiandien

- ☞ Veikla (t.y. masinio mikrodauginimo technologijos kūrimas) pradėta 2009 m.
- ☞ 30 darbuotojų, 20 iš kurių dirba biotechnologijų laboratorijoje
- ☞ Kvalifikacija - 3 mokslų daktarai, 1 doktorantas, 12 magistrų, 11 bakalaurų
- ☞ Tyrimus ir mikro-dauginimą vykdomė Miškų insituto laboratorijoje
- ☞ 2012 m. Nemonų slėnuje prie Aleksandro Stulginskio universiteto įkūrėme medelyną
- ☞ Pajėgumai – iki 1 mln. hibridinės drebulės sodmenų
- ☞ Įveista **virš 1000 ha** hibridinės drebulės želdinių

DĖKUI UŽ DĖMESĮ

 UAB “Euromediena”
S. Daukanto a. 2/10, Vilnius (būstinė)
Liepų g. 1, Girionys, Kauno raj. (laboratorija)
Tel: + 370 698 79911
Fax: + 370 (5) 2784126
Email: info@euromediena.com
www.euromediena.com

26

